

تعریف رشته

رشته کارشناسی پیوسته هوشبری شاخه ای از علوم پزشکی است که طی این دوره دانشجویان با اصول جدید بیهوشی و تکنولوژیهای نوین جراحی در جراحیهای تخصصی و فوق تخصصی آشنا شده و مراقبت و کمک به اداره بیمار را قبل، حین و بعد عمل می آموزند. دانش آموختگان این رشته عضوی از تیم بهداشتی درمانی خواهند بود که به عنوان بخشی از تیم جراحی برای کمک به اجرای یک عمل جراحی با بیهوشی مطلوب در بخشهای اتاق عمل بیمارستان، بخشهای مداخله تشخیصی - درمانی و مراکز مراقبتی سیار ایفای نقش می نمایند.

رسالت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Mission)

رسالت رشته هوشبری عبارت است از: تربیت دانش آموختگانی که بتوانند در ابعاد مراقبتی، درمانی و آموزشی به منظور کمک به متخصصین بیهوشی و تحت نظارت و مسئولیت آنان در امر بیهوش ساختن و هوش آوری بیمار انجام وظیفه نمایند. با تربیت این نیروها مراقبت مطلوب از بیمار در مراحل قبل، حین و بعد از بیهوشی، پایش مداوم علائم حیاتی بیمار، ایجاد شرایط مناسب روحی برای بیمار، پیشگیری از انتقال و انتشار عفونت، کمک در احیاء قلبی، ریوی و مغزی (CPCR)، حفظ سلامت بیمار در واحد مراقبت های پس از بیهوشی (PACU) و نگهداری و آمایش مناسب دستگاهها، وسایل و تجهیزات بخش بیهوشی مقدور خواهد بود.

چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Vision)

با توجه به تغییرات و گستردگی علوم در دنیا، رشته هوشبری با نوآوری، کسب اطلاعات و انتقال دانش روزآمد و مهارت های بالینی و با تأکید بر یادگیری فعالانه و مراقبت مداوم از بیمار به مطلوب ترین شکل ممکن به یکی از رشته های مطرح در جوامع علمی داخلی و خارجی تبدیل خواهد شد.

اهداف کلی رشته (Aims)

۱- تربیت فراگیرانی که بتوانند نیازهای بیمار را در مراحل قبل، حین و بعد از بیهوشی مورد بررسی قرار دهند.
۲- تربیت فراگیرانی که در تعالی بهداشت، حفظ سلامتی و ارتقاء سطح مراقبت در حد مطلوب و رضایت مندی بیمار کوشا باشند.

۳- تربیت فراگیرانی که بتواند در بخش مراقبت های ویژه پس از بیهوشی به نحو احسن انجام وظیفه نمایند.
۴- تربیت فراگیرانی که بتوانند در نجات جان بیماران در فوریت ها نقش مؤثری را ایفا نمایند.
۵- تربیت فراگیرانی که در آموزش بیمار، خانواده و سایر افراد بر حسب نیاز پیش قدم باشند.
۶- تربیت فراگیرانی که به ارتباط مناسب با بیمار، خانواده و اطرافیان اهمیت بدهند.

۷- جلب حمایت و پیگیری ارائه طرح درس Lesson Plan توسط اعضاء هیات علمی

۸- تشکیل کمیته ای با حضور نمایندگان از گروه های مختلف آموزشی دانشکده (به انتخاب اعضای گروه های آموزشی) جهت بررسی و ارزشیابی طرح درس های تدوین شده در دانشکده و ارسال نتایج ارزشیابی ها به واحد برنامه ریزی درسی مرکز مطالعات

۹- ارائه مشاوره و جلب حمایت گروه های آموزشی در زمینه تدوین برنامه های دوره های آموزشی

(Course Plan)

۱۰- ارزشیابی و بازنگری برنامه های آموزشی موجود

۱۱- بررسی فرایندهای آموزشی، آیین نامه های آموزشی، طرح ها، برنامه ها و فعالیت های آموزشی

۱۲- پیشنهادات جهت رفع نواقص احتمالی و برنامه های جدید

۱۳- نظر سنجی از دانش آموختگان در ارتباط با رسالت و اهداف گروه

۱۴- همکاری با واحد ارزشیابی مرکز مطالعات در بازنگری شاخص های ارزشیابی متناسب با ماهیت فعالیت های آموزشی گروه های مختلف دانشکده

۱۵- ارزیابی درونی و بیرونی گروه های آموزشی دانشکده و فراهم نمودن بازخورد جهت اصلاح کاستی ها

نقش دانش آموختگان در برنامه آموزشی

نقش دانش آموختگان این رشته شامل : نقش مراقبتی ، ارتباطی و آموزشی می باشد.

نقش مراقبتی:

الف) بررسی و شناخت بیمار قبل از عمل :

بدست آوردن اطلاعات و سابقه بیمار

تعیین نیازهای بیمار

کنترل پرونده بیمار

تجزیه و تحلیل اطلاعات و گزارش موارد به پزشک بیهوشی

ب) مراقبت های قبل از بیهوشی :

آزمایش ماشین بیهوشی ، وسایل و تجهیزات اتاق عمل و مراقبت های ویژه پس از بیهوشی و اطمینان یافتن از کارائی و سلامت آنها

گندزدائی ، سترون سازی و تمیز کردن وسایل مورد نیاز بخش بیهوشی

اطمینان از پر بودن سیلندرهای گازهای طبی

آماده کردن دستگاه ساکشن و دستگاههای مختلف پایش (پالس اکسی متری ، کاپنوگراف و ...)

آماده کردن داروها و محلول های تزریقی و گزارش کمبود به مسئول مربوطه

آماده کردن وسایل تزریقات و کمک به باز نمودن خط وریدی مناسب

دقت در پایش علائم حیاتی بیمار

کنترل بیمار از نظر آمادگی های قبل از عمل (ناشتا بودن ، نداشتن عضو مصنوعی و ...)

همراهی و انتقال بیمار از روی برانکارد بر روی تخت عمل

کمک و همراهی متخصص بیهوشی در القاء هوشبری و انجام بی حسی ناحیه ای

کمک در تغییر وضعیت دادن بیمار (Position)

سعی در رفع نگرانی و تشویش بیمار و فراهم ساختن راحتی وی

ج) مراقبت های حین بیهوشی :

پایش مداوم علائم حیاتی و ثبت آن

کنترل میزان جذب و دفع مایعات و ثبت آن

بررسی بیمار از نظر احتمال وجود علائم هایپوکسمی و گزارش موارد غیر طبیعی

کنترل و اطمینان یافتن از کارائی دستگاهها و میزان جریان گازها و گزارش موارد غیر طبیعی

کنترل راههای هوایی بیمار

بررسی بیمار از نظر خونریزی و گزارش موارد غیر طبیعی

پیشگیری از انتقال و انتشار عفونت

پیشگیری از آسیب های وارده به اعضاء بدن (خراش قرنیه ، سوختگی با وسایل برقی ، فشار وارده به

اعصاب محیطی و ...)

گزارش سایر موارد غیر طبیعی

د) مراقبت از بیمار بعد از بیهوشی :

کمک و همراهی متخصص بیهوشی در هوش آوری بیماران

کنترل علائم حیاتی بیمار و گزارش موارد غیر طبیعی و ثبت آن در فرم مربوطه

دقت در مانیتورینگ بیمار (ریتم قلب ، درصد اشباع اکسیژن ، خون ، میزان دفع ادرار و ...) و گزارش

موارد غیر طبیعی

بررسی بیمار از نظر وجود نشانه های هایپوکسمی

کمک در انتقال بیمار از روی تخت عمل بر روی برانکارد

کمک در انتقال و تحویل بیمار به مسئول واحد مراقبت های پس از بیهوشی (PACU) تحت نظر

متخصص بیهوشی

گزارش مکتوب آخرین وضعیت بیمار (علائم حیاتی ، سطح هوشیاری ، رفلکس ها ، خونریزی و ...) به

مسئول واحد مراقبت های پس از بیهوشی (PACU)

مراقبت از بیمار و کنترل او از نظر بازگشت رفلکس ها و ورود به مرحله هوشیاری و ثبت آن در فرم های

مربوطه

کنترل عوارض پس از عمل و گزارش موارد غیر طبیعی

بکارگیری وسایل مختلف اکسیژن درمانی طبق دستور پزشک

رعایت اصول ایمنی و حفاظتی از بیمار

تکمیل فرم های مربوطه و درج آن در پرونده بیمار

تهیه و آماده سازی وسایل ، تجهیزات و داروهای مورد نیاز واحد مراقبت های پس از بیهوشی (PACU)

تحویل بیمار به بخش پس از هوشیاری کامل با اجازه کتبی پزشک بیهوشی

کمک در احیاء قلبی ، ریوی و مغزی (CPR) بیماران در بخش های مختلف بیمارستان زیر نظر

متخصص بیهوشی و پزشک معالج

نقش ارتباطی:

ارتباط با بیمار ، خانواده و سایر افراد بر حسب نیاز

ارتباط با متخصصین بیهوشی ، اعضاء تیم جراحی ، کارکنان اتاق عمل ، دانشجویان و ...

ارتباط با واحدهای مرتبط با اتاق عمل مثل آزمایشگاه ، بانک خون ، رادیولوژی ، مهندسی پزشکی و ...

ارتباط با واحد پرستاری و سیستم اداری بیمارستان

نقش آموزشی:

آموزش به بیمار در مورد روش های تشخیصی ، درمانی ، پیشگیری و نوتوانی

آموزش اصول و استانداردهای ایمنی ، حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی به دیگران

آموزش استفاده صحیح و نگهداری از دستگاهها ، تجهیزات و وسایل مورد استفاده در بخش بیهوشی به

دیگران

آموزش و آگاهی دادن در رابطه با استانداردهای سلامتی به بیمار ، خانواده و سایر افراد بر حسب نیاز

ضرورت وجود حرفه و ارتقاء حرفه ای

امروزه بیش از پیش نقش پرسنل جراحی آموزش دیده در سیستم بهداشتی - درمانی مشخص شده است . کارشناسان بیهوشی عضو مهمی از تیم بهداشتی بوده که در تماس نزدیک با جراحان ، متخصصان بیهوشی و پرستاران در راستای تا مین مراقبتی مطلوب برای بیماران فعالیت می کنند . عملکرد انسانی و شایسته حرفه های مراقبتی ، دانش و مهارت وسیعی می طلبد و از آنجا که سنگ زیر بنایی رشد و توسعه یک حرفه ، آموزش آن حرفه می باشد ، کارشناسان بیهوشی نیز مانند سایر اعضاء سیستم بهداشتی درمانی نیاز مند اجرای استانداردهای آموزشی می باشند . انتظار می رود که تا سال ۲۰۱۲ میزان نیاز به تکنولوژیستهای اتاق عمل سریعتر از حد متوسط افزایش یابد (یک افزایش ۲۵-۲۱ درصدی) . علت این امر افزایش تعداد و انواع اعمال جراحی و رشد جمعیت و نیز افزایش میزان سالمندی است (زیرا افراد سالمند نیاز به اعمال جراحی بیشتری دارند) . از سویی پیشرفت سریع تکنولوژی پزشکی موجب تغییرات چشمگیری در زمینه تکنولوژی جراحی می گردد . پیشرفتهای تکنیکی مانند تکنولوژی فیبرهای نوری و یا لیزر موجب ایجاد تکنیکهای جراحی جدیدی می شود و اتاق عملهای آینده برای تطابق با کامپیوترها ، لیزرها ، فیبرهای نوری ، الکترونیک و رباطها به منظور انجام مراقبت های روتین بیمار آماده می شوند . لذا تغییرات وسیع و چشمگیر موجود در تکنیکهای جراحی و بیهوشی نیازمند هم سطح شدن تکنیسینهای جراحی با نقشها و وظایف جدید بوده و برنامه آموزشی کنونی برای بر آوردن نیازهای پرسنل در آینده کافی نخواهد بود

امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر

نظر بر اینکه کارشناسی این رشته در سال ۱۳۸۶ و با تلاش و کوشش گروههای اتاق عمل و هوشبری راه اندازی گردیده است، رشته ای کاملاً نو پا می باشد. در حال حاضر با توجه به حیطة فعالیت این دسته از دانش آموختگان، دانش آموختگان این رشته می توانند در آینده در مقطع کارشناسی ارشد در رشته های ICU و بیهوشی و همچنین در رشته های مرتبط مانند آناتومی، فیزیولوژی... ادامه تحصیل دهند.